

Със свое определение от 25. 11. 2021 г. по административно дело № 8744/2021 тричленен състав на ВАС, Второ отделение, е установил несъответствие с Конституцията на Република България на § 23 от ПЗР на ЗИДЗУЗСО (обн. ДВ, бр. 31 от 10. 4. 2018 г., в сила от 14. 4. 2018 г.). Тричленният състав на ВАС приема, че разпоредбата противоречи на принципа на правовата държава и на неприкосновеността и законната защита на собствеността, прогласени съответно в чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията.

Съгласно ал. 1 на § 23 ПЗР на ЗИДЗУЗСО сроковете по отменения (с § 13) чл. 17 от Закона за устройството и застрояването на Столична община (обн. ДВ, бр. 106 от 27. 12. 2006 г., в сила от 28. 1. 2007 г., ЗУЗСО) за започване на отчуждителни процедури за изграждане на обекти публична общинска или публична държавна собственост на територията на Столичната община текат от влизането в сила на закона (28. 1. 2007 г.) по отношение на подробните устройствени планове, влезли в сила преди влизането в сила на ЗУЗСО. Според ал. 2 след изтичане на сроковете по ал. 1, както и по отношение на подробните устройствени планове, влезли в сила след влизането в сила на ЗУЗСО, се прилагат правилата на чл. 208 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Вносителят на искането смята, че § 23 от ПЗР на ЗИДЗУЗСО извършва недопустимо препращане към отменена разпоредба от ЗУЗСО, която вече не е част от действащото право.

Вносителят на искането смята и че с атакуваната разпоредба се създава неравнопоставеност между собствениците на имоти, предназначени за отчуждаване с устройствени планове, приети след влизането в сила на ЗУЗСО, и собствениците на имоти, предназначени за отчуждаване с приети преди влизането в сила на ЗУЗСО устройствени планове на територията на Столична община. Релевирани са аргументи и за нееднакво третиране на собствениците на имоти, предвидени за отчуждаване на територията на Столична община, и собствениците на

имоти, предвидени за отчуждаване извън тази територия, които според тричленния състав на ВАС трябва да бъдат третираны по едни и същи критерии, предвидени в общия Закон за устройство на територията. Приведени са доводи за прекомерност на предвидения срок (в конкретния случай 15 години), при това практически съществено удължен с предвиждането на по-късен начален момент на изчисляване на срока. Съвкупността от тези съображения води вносителя на искането до извод за противоречие на оспорената разпоредбата с чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и 2 от Конституцията.

Вносителят на искането приема, че оспорената разпоредба не е в приложното поле на правото на Европейския съюз.

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Искането е внесено от субект, оправомощен от чл. 150, ал. 2 от Конституцията да сезира Конституционния съд на Република България.

Съгласно постоянната практика на Съда съдебен състав на ВКС или ВАС може да поиска установяване на противоконституционност на разпоредба от закон, която има пряко отношение към предмета на разглежданото от него дело (Определение от 1. 7. 1997 г. по к. д. № 5/1997 г.; Определение от 25. 6. 2002 г. по к. д. № 12/2002 г.; Определение от 29. 3. 2014 г. по к. д. № 4/2014 г., Определение от 17. 9. 2019 г. по к. д. № 9/2019 и др.). Връзката между оспорената пред Конституционния съд законова разпоредба и разглежданото от тричленния състав на ВАС административно дело е установена в искането до Съда. Предмет на оспорване в производството пред ВАС е заповед № РА-50-90 от 16. 2. 2021 г. на главния архитект на Столична община, с която на касатора е отказано разрешение за изработването на проект за подробен устройствен план – изменение за плана за регулация – поради това, че сроковете за започване на отчуждителни процедури за територията на Столична община съгласно

§ 23 от ПЗР на ЗИДЗУЗСО не са изтекли. Поради това съответствието на тази разпоредба с Конституцията представлява преюдициален за решаването на делото пред ВАС въпрос.

Искането за установяване на противоконституционност на закон е в компетентността на Конституционния съд съгласно чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията.

Конституционният съд не се е произнасял с решение по предмета на конституционното дело или с определение за недопустимост на искането, поради което не е налице отрицателна процесуална предпоставка за допустимост по чл. 21, ал. 6 ЗКС.

Изискванията за форма и реквизити на искането съгласно чл. 17 ЗКС и чл. 18 от Правилника за организация на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) са изпълнени.

Предвид изложеното Конституционният съд приема, че искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество.

На основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС с оглед предмета на искането като заинтересувани институции, които да представят становища по делото, следва да се конституират: Народното събрание, Министерският съвет, министърът на регионалното развитие и благоустройството, Върховният административен съд, омбудсманът на Република България, Висшият адвокатски съвет, областният управител на област София, Столичният общински съвет и кметът на Столична община.

На основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС с оглед предмета на искането следва да бъдат поканени да предложат становища по предмета на делото следните неправителствени организации: Съюзът на юристите в България, Асоциацията на българските административни съдии, Камарата на архитектите, Националната асоциация на строителните предприемачи и Националното сдружение на общините в Република България.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС следва да бъдат поканени да предложат писмено правно мнение следните изтъкнати специалисти от

науката и практиката: чл.-кор. проф. д.ю.н Иван Русчев, проф. д.ю.н Екатерина Матеева, проф. д.ю.н Цветан Сивков, проф. д-р Борислав Борисов, проф. д-р Венцислав Стоянов, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Павел Сарафов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Златимир Орсов, доц. д-р Наталия Киселова и Савин Ковачев.

Въз основа на изложеното и на основание чл. 19, ал. 1 от Закона за конституционен съд Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на тричленен състав на Върховния административен съд за установяване на противоконституционност на § 23 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община (обн. ДВ, бр. 31 от 2018 г.).

Конституира като заинтересувани институции Народното събрание, Министерския съвет, министъра на регионалното развитие и благоустройството, Върховния административен съд, омбудсмана на Република България, Висшия адвокатски съвет, областния управител на област София, Столичния общински съвет и кмета на Столична община, на които да се изпратят преписи от искането и от настоящото определение, като им се предоставя 30-дневен срок от датата на получаването за представяне на становище по делото.

Отправя покана да предложат становище като заинтересувани от предмета на делото неправителствени организации Съюзът на юристите в България, Асоциацията на българските административни съдии, Камарата на архитектите, Националната асоциация на строителните предприемачи и

и Националното сдружение на общините в Република България, на които да се изпратят преписи от искането и от настоящото определение, като им се предоставя 30-дневен срок от датата на получаването за представяне на становище.

Отправя покана да предложат писмено правно мнение до чл.-кор. проф. д.ю.н Иван Русчев, проф. д.ю.н Екатерина Матеева, проф. д.ю.н Цветан Сивков, проф. д-р Борислав Борисов, проф. д-р Венцислав Стоянов, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Павел Сарафов, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Златимир Орсов, доц. д-р Наталия Киселова и Савин Ковачев, на които да се изпратят преписи от искането и от настоящото определение, като им се предоставя 30-дневен срок от датата на получаването.

Препис от настоящото определение да се изпрати на вносителя на искането, на когото се предоставя възможност да представи допълнителни съображения в 30-дневен срок от датата на получаването.

Председат ел:

Членове: